

PARTER

Sökande

Finansinspektionen,
Box 7831
103 98 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 80 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska betala en sanktionsavgift om 80 000 kr i enlighet med påståendet om överträdelse som framgår av bilaga 1.

AA har medgett att han har genomfört de aktuella transaktionerna men motsatt sig att betala sanktionsavgift. Han har även ifrågasatt sanktionsavgiftens storlek.

GRUNDER M.M.

Finansinspektionen har anfört i huvudsak följande. AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm mellan den 18 oktober och den 2 november 2022 handlat aktier i FSport AB. Transaktionerna framgår av bilaga 2.

Vid den aktuella tidpunkten hade AA ett innehav om totalt 130 000 aktier i bolaget. Under perioden har han vid åtta tillfällen köpt små volymer av aktier sett i relation till sitt innehav. Transaktionerna har höjt priset på aktien med 24,6–42,4 procent jämfört med senaste avslut före köpen. Sett till hans totala innehav kan köpen inte anses ha skett i kommersiellt syfte. Höjningarna har gett signaler till marknaden om ett högt intresse för aktien som inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse. AA:s transaktioner har därmed gett signaler till marknaden som har varit eller åtminstone har kunnat förväntas vara falska eller vilseledande, vilket innebär att han har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation.

Med hänsyn till antalet transaktioner och transaktionernas kurspåverkan kan överträdelserna inte betraktas som ursäktliga eller ringa. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Vid bestämmandet av sanktionsavgiftens storlek bör det beaktas i skärpande riktning att AA tidigare har blivit varnad av sin bank för sitt sätt att handla

aktier. Sammantaget får en sanktionsavgift om 80 000 kr anses vara proportionerlig och avskräckande.

AA har anfört i huvudsak följande. Det stämmer att han vid åtta tillfällen har köpt i genomsnitt 100 aktier per gång. Han har dock inte manipulerat eller försökt manipulera marknaden. Det rör sig om begränsade volymer som inte har någon materiell påverkan. Prisförändringarna är betydande procentuellt men motsvarar bara några tiotals ören. Han har endast gjort köp baserade på lagda säljordrar, vilka han inte har haft möjlighet att påverka. Köpen har inte inneburit någon vinning för honom, varken någon vinst eller att hans innehav har stigit i värde. Han har inte haft någon anledning att försöka höja kursen och sitt befintliga innehav.

Han har inte förstått signalen han fick från Avanza och kunde inte tänka sig att de aktuella transaktionerna skulle kunna vara otillåtna.

En sanktionsavgift om 80 000 kr är inte proportionerlig. Han har 100 000 aktier i FSport AB som totalt endast är värda ca 30 000 kr.

UTREDNING OCH HANDLÄGGNING

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat avslutslistor, orderlistor, transaktionslistor, kundöversikt, värdebevis avseende depåvärde, meddelande till kund från Avanza och handelsregler.

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

DOMSKÄL**Rättsliga utgångspunkter**

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid bl.a. marknadsmanipulation återfinns dels i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (MAR), dels i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Av artiklarna 12.1 a och 15 i marknadsmissbruksförordningen framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet.

Handel med små volymer av aktier utgör en av de vanligaste formerna av marknadsmanipulation. Ett typfall är att någon lägger en begränsad handelsorder på en enstaka aktie för att på så sätt påverka kursen utan att denna kursrörelse motsvarar en verklig förändring av utbudet eller efterfrågan på aktien. Genom sådana s.k. enpetare påverkas information som sedan ligger till grund för köp- och säljbeslut hos andra aktörer på marknaden. Agerandet utgör därför ett störningsmoment på marknaden. Marknadsmanipulation genom handel med små volymer av aktier kan föreligga även om de aktuella transaktionerna inte leder till etablering av ett referenspris eller någon annan bestående påverkan på prisbilden. Det finns inte något krav på att den som sanktionsavgiften riktas mot ska ha gjort en vinst på sina transaktioner för att det ska röra sig om en överträdelse. Det krävs inte heller att agerandet skett med uppsåt eller av oaktsamhet, utan det räcker att förutsättningarna rent objektivt är uppfyllda. (Se NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna I–III”.)

Från förbudet mot marknadsmanipulation har det i marknadsmissbruksförordningen gjorts ett undantag för fall då det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel

13 i marknadsmissbruksförordningen. Det är Finansinspektionen som, i egenskap av behörig myndighet, kan etablera godtagen marknadspraxis. Finansinspektionen har dock inte använt den möjligheten och undantaget är därför inte möjligt att tillämpa.

Vidare finns det möjlighet att avstå från ett ingripande om överträdelsen kan anses som ringa, ursäktlig eller om det finns särskilda skäl, se 5 kap. 17 § kompletteringslagen. Av förarbetena framgår att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Vidare framgår att en överträdelse kan vara ursäktlig om det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Särskilda skäl kan exempelvis föreligga om det är fråga om att en underårig har överträtt marknadsmissbruksförordningen och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. (Prop. 2016/17:22 s. 391–392.)

AA s agerande har utgjort marknadsmanipulation

Genom den bevisning som Finansinspektionen lagt fram, och AA s egna uppgifter, är det visat att han har genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen gjort gällande. Det är därmed utrett att AA mellan den 18 oktober och den 2 november 2022 handlat aktier i FSport AB vid åtta tillfällen. Varje köp har avsett 95–105 aktier och har höjt priset på aktien med 24,6–42,4 procent i relation till det senast betalda priset. Det är vidare utrett att AA hade ett totalt innehav om ca 130 000 aktier i FSport AB.

Tingsrätten konstaterar att köpen har rört mycket små volymer sett till AA s totala innehav, och att de genomgående har inneburit en prishöjning. Det har inte framkommit att AA haft något egentligt kommersiellt intresse av att vidta transaktioner på det beskrivna sättet. Enligt tingsrätten talar tillvägagångssättet för att handlandet syftat till att höja kursen på det egna innehavet. Transaktionerna inklusive prishöjningarna har därmed utgjort en signal till marknaden om ett intresse för aktien som inte motsvarats av ett faktiskt ökat intresse. Det är härigenom klarlagt att transaktionerna har eller kan förväntas ha gett falska eller

vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. Detta innebär att

AA objektivt sett har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i marknadsmissbruksförordningen.

Som nämnts kan en överträdelse föreligga även om transaktionerna inte lett till någon bestående påverkan på prisbilden. Det finns inte heller något krav på att AA

ska ha gjort en vinst på sina transaktioner eller haft för avsikt att manipulera marknaden. Vad AA har anfört i denna del ändrar därmed inte tingsrättens bedömning att en överträdelse har skett.

Med hänsyn till bl.a. antalet transaktioner och de prishöjningar som skett kan överträdelsen inte betraktas som ringa eller ursäktlig. Det har inte heller i övrigt i målet framkommit omständigheter som talar för att det finns särskilda skäl att avstå ingripande enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska bestämmas till 80 000 kr

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska vissa försvärande och förmildrande omständigheter beaktas. Hänsyn ska även tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som personen, eller någon annan, har gjort till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15–16 §§ samt 18 § kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer av aktier ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. En sanktionsavgift på 70 000 kr utgör ett slags normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvärande omständigheter, men en helhetsbedömning får göras i det enskilda fallet. Vid bedömningen av graden av ansvar ska hänsyn tas till om det föreligger några särskilda

objektiva omständigheter som gör att överträdelsen är att betrakta som mer respektive mindre klandervärd än annars. Ett exempel på när graden av ansvar får anses särskilt hög är när den som har genomfört de otillåtna transaktionerna tidigare har varnats av den handelsplats där handeln skett eller har fått sitt värdepapperskonto spärrat på grund av liknande beteenden. Den som under sådana förhållanden genomför ytterligare transaktioner av detta slag bör förstå att detta kan vara otillåtet. (Se NJA 2020 s. 858.)

I målet är det utrett att AA s bank tidigare har varnat honom avseende handel i FSport AB. AA har uppgett att han inte förstått signalen han fick från banken och inte kunde tänka sig att de aktuella transaktionerna skulle kunna vara otillåtna. Tingsrätten konstaterar dock att banken bl.a. har informerat honom om att det kan ses som marknadsmanipulation att lägga små ordrar för att göra köp på en hög kursnivå och därigenom försöka höja värdet på eget innehav eller försöka vilseleda andra aktörer på marknaden att följa efter och betala mer för aktien. Enligt tingsrätten borde detta ha lett till en större aktsamhet kring denna typ av köp, och graden av ansvar får därför anses vara högre än annars.

Några andra förmildrande eller försvårande omständigheter har inte framkommit. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till 80 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 3](#) (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 7 augusti 2023. Prövningstillstånd krävs.

Åsa Edlund